

Věc: Posudek vedoucího bakalářské práce

Název bakalářské práce:

Archeologie na jihočeských hradech pánů z Růže.

Autor: Lukáš Kopřiva

Archeologický ústav FF JU v Českých Budějovicích

r. 2017

Volba tématu

Zvolené téma se věnuje regionálním středověkým dějinám osídlení se specifickým zaměřením na vybraná sídla jihočeských rodů, které měly ve znaku růži. Protože je cílem práce posoudit přínos archeologie pro upřesnění dějin a stavební podoby vybraných hradů jako reprezentantů moci přední jihočeské šlechty, lze považovat téma za badatelsky závažné a přínosné jak v regionálním (podoba a stavební proměny hradů, jejich role v regionálním osídlení), tak i v nadregionálním (typologie hradů) kontextu s mezioborovým přesahem (historie, dějiny architektury ad.).

Obsah a metodologie

Protože se jedná o značně široké téma, je dobře, že autor hned v úvodu zdůraznil, kterým vybraným památkám se bude věnovat a z jakého důvodu (čtyři „sídelní centra nejmocnějších větví rodu Vítkovců“).

Díky tomu, že se L. Kopřiva ve své bakalářské práci zabývá problematikou hradů, je v úvodní kapitole (po popisu přírodních poměrů v jižních Čechách) nastíněn vznik a vývoj evropské i české hradní architektury včetně typologie a stručných dějin kastelologického bádání.

Jako úvod ke čtyřem vybraným vítkovským hradům podává autor v kapitole 5 základní přehledová data k dějinám rodu Vítkovců a k okolnostem jeho společenského vzestupu v jižních Čechách. Jednotnou strukturu práce a přehlednost dodržuje autor tím, že jsou následující kapitoly, pojednávající o hradech v Českém Krumlově, Jindřichově Hradci, Landštejně a Rožmberku, stejně koncipovány, a to v pořadí: přehled dějin příslušné rodové větve (páni z Hradce, z Rožmberka, z Krumlova a z Landštejna), stavební podoba hradu a jeho proměny v čase a detailní popis archeologických aktivit, které se autorovi podařilo z publikací, stavebně historických průzkumů a provedených archeologických výzkumů shromáždit. Přehled o terénních archeologických výzkumech lze považovat za východisko pro další bádání o jednotlivých hradech, dějinách regionálního osídlení, o středověké architektuře i dobové hmotné kultuře, která vypovídá o životním stylu nejvyšších společenských skupin na jihu Čech ve středověkém období.

I když následující syntéza a závěr obsahují jen 6 stran, shromáždil v nich L. Kopřiva hlavní přínosy archeologie k poznávání uvedených památek. Jeho

upozornění se dotýkají jak upřesnění některých historických dat či jejich posunutí oproti dosud známým historickým faktům, podrobnějších informací o stavebních úpravách a proměnách hradů v čase a vypovídají i o vysokém standardu života na jihočeských hradech pánů z Růže.

Autor se dotýká i otázek oborové metodiky, když poukazuje na odlišnou šíři a hloubku archeologických poznatků z jednotlivých hradů (kontrast mezi Rožmberkem a ostatními třemi hrady) a upozorňuje i na velmi rozsáhlé a historicky cenné soubory materiálové kultury, jejichž vyhodnocení by mohlo přispět k podrobnější rekonstrukci životního stylu na reprezentativních sídlech jihočeské šlechty.

Autor v práci aplikoval metody deskripce a komparace, včetně využití poznatků hradní typologie a prezentace statistické analýzy v připojených tabulkách.

Forma bakalářské práce

Absolventská práce obsahuje 94 stran textu, 7 stran pramenů a odborné literatury, desetistranový seznam obrazových a tabulkových příloh a 135 obrázků, z nichž část je onačena jako autorská. Rukopis splňuje požadavky na rozsah bakalářské práce.

Posuzování formální stránky bakalářské práce zahrnuje vedle koncepce a členění i pohled na nejzákladnější složky psané odborné stati. Sem patří vedle gramatiky a stylistiky také odkazový aparát a oborová terminologie.

Práce je přehledně členěna, je čtivá a také přílohy jsou přehledné a srozumitelné. Text neobsahuje gramatické chyby. Je škoda, že autor věnoval menší pečlivost odkazovému aparátu¹ a seznamu literatury². V textu je uvedeno 7 titulů, které nejsou vůbec zastoupeny v seznamu literatury³. Orientace v odkazované literatuře v textu (závorky) je pro čtenáře někdy obtížná, neboť autor často zaměňuje rok vydání (např. 1992) za jinou dataci, kterou si jako pomocnou sám vytvořil (např. 1992a – 1992b – 1992c atd.)⁴.

Závěrečné zhodnocení

Lukáš Kopřiva prokázal dobrou znalost zájmové problematiky, a to jak v obecnější rovině v evropské kastelologii, tak i o konkrétních zájmových lokalitách, jejich archeologických výzkumech a souboru získané středověké materiálové kultury.

¹ Např. Němeček – Klos na s. 29 nemá dataci; Maleček, 100 na s. 44 nemá dataci

² Abecední pořadí je tak zpřeházené, že se některé tituly těžko hledají – poznačil jsem do rukopisu červenou barvou

³ V seznamu literatury jsem vůbec nenašel tituly: Halada 1992 (s. 39 ad.); Muk – Vilímková 1976 (s. 41); Charvátová 1974 (s. 42); Krčálová 1959 (s. 42); Durdík 1995 (s. 53); Janáček – Louda 1992 (s. 62); Ernée 1999 (u obr. 129-135)

⁴ Např. Durdík 1998 (s. 29 opakovaně, s. 31, s. 34 – v seznamu literatury je „1998a“ nebo „1998b“); Havlice 2012 na s. 60, v seznamu literatury je 2012a nebo 2012b; Havlice 2010 na s. 87, v seznamu literatury je 2010a – 2010b – 2010c; Durdík 1989 na s. 90 je v seznamu 1989a – 1989b – 1989c; Durdík 1984 u obr. 10, v seznamu lit. 1984a nebo 1984b;

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji známkou:
výborně minus

V Českých Budějovicích 29. 5. 2017

doc. PhDr. Rudolf Krajíc, CSc.

Otázky k obhajobě:

Jak rozsáhlé jsou fondy movitých nálezů z uvedených čtyř lokalit, jak jsou badatelsky dostupné a které zajímavosti obsahují?